

Recension

CIA, Review Of The World Situation - CIA 5-49, Central Intelligence Agency USA

Denna skrift är en sammanställning skriven av CIA för USA's president (och staben). Syftet med skriften är att på ett kort och enkelt sätt sammanställa de viktigaste relationerna mellan USA och andra länder. Man går först igenom världsläget i stort, sedan går man in i de viktigaste situationerna och gör en något djupare beskrivning. Det finns inga konkreta förslag till beslut, men den speglar tydligt vilken attityd USA har till vissa länder, jag återkommer strax till detta. Man bygger upp olika scenarios i texten med tidigare taktiska drag från andra regeringar för att visa på vad man tror kan bli en möjlig utveckling.

Skriften är publicerad 17 maj 1949, d.v.s. tre och ett halvt år efter andra världskrigets slut samt en månad efter att NATO officiellt har bildats, detta speglar förstås innehållet i skriften. Den ges ut en gång i månaden och ska på så sätt vara en sammanställning av de många dags- och veckorapporterna.

Efter att ha läst igenom texten ställer sig genast två stora frågetecken, dels frånvaron av någon djupare analys när det gäller Sovjetunionen i sig och dels frånvaron av analyser gällande Kina och Italien som också "hotades" av att bli kommunistiskt. När man skriver om Sovjet så skriver man "det kommunistiska landet", vilket signalerar att det finns en stor rädsla för Sovjet. Det förbryllar dock mig att man inte analyserar Sovjet djupare, detta störde mig så mycket att jag kände mig tvungen på att ta reda på hur det kom sig att det var så här. Efter lite sökande på nätet så fann jag att minst var tredje dokument i den här perioden handlade om Sovjet på ett eller annat sätt. De två närmsta (av CIA) publicerade dokumenten jag fann (där hemligstämpeln var hävd) var dels "Weekly Summary Excerpt, 6 May 1949, Soviet Union: German Objectives"; samt "Daily Summary Excerpt, 20 May 1949, Continued Soviet Restriction on Berlin" och så här ser det ut mest hela tiden. Detta kan vara orsaken till att man inte trycker speciellt hårt på relationen till Sovjet i texten. Vad man tittar på är vad man tror att Sovjets nästa drag ska bli i storpolitiken om "det nya Europa". Jag saknar här en analys på hur man (USA) ska förbättra sina direkta relationer till Sovjet. USA inriktar sig istället på att, likt en katt, ligga och smyga på bytet, i första hand Tyskland, för att sätta klorna i det så fort man bedömer att det är möjligt att vinna striden. Man finner i texten inga ambitioner till att varken erövra eller påverka Sovjet's egna politik, utan fokuserar helt och hållet på att "rädda" andra stater från "kommunist-spöket".

När det gäller Kina så sveper man förbi det relativt snabbt, detta beror troligen på att man till skillnad från Tyskland inte ser att det finns några naturtillgångar eller en funktionsduglig infrastruktur efter västerländska mått. När det gäller Italien har jag ingen bra förklaring till varför man inte bryr sig mer om landet. Jag är övertygad om att ifall man applicerade 1949 års situation i dagens värld skulle fokuseringen ligga mycket mer på Italien än vad den gör i texten nu. Detta resonemang baserar jag på att det har växt fram en alltmer intrigerad politisk situation runt omkring Italien. Vi har den islamska världen som med jämna mellanrum ruskat om den kristna världen, vidare har vi den intrikata situationen i Israel som bara verkar gräva djupare och djupare i den fragila religiösa myllan.

Jag tycker att man redan här kan spåra tankegångar som utkristalliserats allt tydligare de senaste 10-15 åren, USA intresserar sig främst i regioner där man har eller kan skaffa sig ekonomisk vinning. Man redogör tydligt för att man finner Tyskland mycket intressant som samarbetspartner. En grund till detta är givetvis råvarutillgången men även att det innan kriget fanns en mycket välutvecklad infrastruktur som förhållandevis snabbt kunde börja fungera

efter att man reparerat de delar som skadats i kriget. Vidare finns en ganska bred kunskapsbas främst inom industrin men även inom vissa andra områden som kan intressera USA. Dessa faktorer verkar det som att man inte ser i Italien, och definitivt har avfärdat i Kina. En annan orsak är troligen att man är väldigt rädd för att ett tredje världskrig ska startas av Tyskland så man vill så långt det är möjligt vara med och styra/kontrollera utvecklingen så att den inte brakar iväg åt ett för USA ofördelaktigt håll.

Sammanfattningsvis kan man säga att detta i sig är ett mycket spännande tidsdokument som speglar USA's statslednings värderingar av omvärlden. Jag tycker dock att om man enbart tar del av denna texten får man en något sned syn på amerikansk politik, men i stort speglar den rätt bra attityden. Man ser också att all kraft inriktas på att göra taktiska drag som genererar någon typ av vinst för USA, detta kan ha sin grund i att man tycker att man förtjänar det efter de två stora ekonomiska hjälpprogrammen, vilket jag kan förstå, att USA sedan har fortsatt med denna politik långt efter är för mig svårare att acceptera.